

Stichting BIZ Rotterdam Centrum

#RotterdamCentrum

Rotterdam, 3 september 2024

Geachte raadsleden,

Met dit schrijven maakt de Organisatie Rotterdam Centrum gebruik van de gelegenheid om te reageren op het Rotterdamse Concept Verkeerscirculatieplan (VCP) dat op 28 mei jl. openbaar is gemaakt. Deze reactie richt zich zowel op het Concept VCP als het onderzoek naar de koopstroomeffecten.

Enthousiasme over essentie van plannen om binnenstad aantrekkelijker te maken

Wij zijn groot voorstander van vergroening en van maatregelen om de binnenstad aantrekkelijker en leefbaarder te maken, zowel voor bewoners als voor bezoekers. Voor onze achterban (ondernemers en eigenaren) is het daarbij wel van essentieel belang dat in de plannen gestuurd wordt op een beperking van negatieve economische effecten en daarmee om te zorgen voor een economisch gezonde binnenstad.

Structureel onvoldoende aandacht voor economische dimensie van de binnenstad

Deze reactie is er één in een reeks in verband met de (verkeers-)plannen voor de binnenstad. Ons doel daarbij is dat het economisch belang a) expliciet wordt meegenomen reeds in de voorbereiding van de plannen, en b) zwaar wordt meegewogen bij de besluitvorming daarover. Op beide punten voelen we ons structureel niet gehoord. Hierdoor worden we gezien als 'tegenstander' met 'achterhaalde opvattingen'. En dat terwijl wij er juist alles aan willen doen om beleid te ondersteunen dat ertoe leidt dat de binnenstad aantrekkelijker wordt voor zowel bewoners als bezoekers.

Ook wijzen wij er nogmaals op dat de economische onderbouwing voor de maatregelen op het Hofplein gebaseerd zijn op aantoonbaar onjuiste conclusies uit een onderzoek van Rebel.

De Collegebrief van 28 mei persisteert in gebrek aan aandacht voor economische effecten

De brief van het College aan de Raad (28 mei 2024) bij de aanbieding van het concept VCP gaat opnieuw volledig voorbij aan de economische functie van de binnenstad en het belang van de bereikbaarheid daarvoor. Ter illustratie:

- Onderaan p.2: Terloops wordt gemeld dat effecten van de circulatiemaatregelen als onderdeel van de planuitwerking berekend zullen worden. Naast andere aspecten wordt ook 'economie' genoemd;
- Economie is opnieuw niet meegenomen in de voorbereiding van plannen maar maakt slechts deel uit van de toetsing achteraf;

Stichting BIZ Rotterdam Centrum

#RotterdamCentrum

- Benoeming van het thema is 'zijdeling' en het onderzoek naar het effect op de koopstromen wordt niet in de brief genoemd: dit onderzoek en heeft daarmee geen status;
- Gewezen wordt op mogelijke Aanpassingen in geval van volgen pas bij 'zeer ongunstige effecten': dit betekent dat dus via een bijzin zijn mogelijke negatieve effecten reeds zijn geaccepteerd;
- Nergens wordt uitgewerkt wat de kaders voor toetsing van effecten ontbreken zijn, wat mogelijke maatregelen zijn en of daar en er is geen budget voor mitigerende maatregelen is gereserveerd.
- Onderaan p.3: Gesteld wordt dat alle opgaven zorgvuldig in beeld zijn gebracht met beschikbare databronnen. Dat geldt echter alleen voor verkeersaspecten en direct daaraan verbonden zaken. Dit geldt (wederom) niet voor de economische dimensie.
- Onderaan p.4: Hier gaat het wederom over effecten, niet alleen positieve maar ook over mogelijk negatieve effecten voor b.v. hulpdiensten en logistiek. Het gaat opnieuw niet over effecten op bezoekersstromen en bij logistiek is niet duidelijk of dit zich uitstrekt tot de bevoorrading van winkels en horeca tot in de haarvaten van de binnenstad.
- Midden p.6: Bij de toelichting op financiële consequenties gaat het alleen over de kosten die verbonden zijn aan de uitvoering van maatregelen uit het VCP. Er staat niets over reserveringen voor *) planaanpassing of flankerend beleid om negatieve effecten te mitigeren, of *) investering in het openbaar gebied om kwaliteit te verhogen ter compensatie van negatieve effecten van het VCP. op bezoekersstromen (waarop het koopstromenonderzoek nadrukkelijk wijst).

Het concept VCP neemt economische effecten niet mee in haar aanpak

Goede bereikbaarheid is voor bezoekers essentieel. De doelen van het VCP inzake bereikbaarheid en leefbaarheid juichen wij daarom toe. Genoemd wordt het belang van toegang tot parkeergarages en van bevoorrading. (dat laatste is van belang tot in de haarvaten van de binnenstad). Maar op hoe dit in maatregelen wordt gewaarborgd, wordt niet ingegaan.: het VCP gaat alleen over de maatregelen die de leefbaarheid in delen van de binnenstad moeten verbeteren.

Letterlijk staat in het VCP 'economische effecten van de maatregelen op de belangrijke voorzieningenstraten werken we uit in de koopstroomanalyse'. Er wordt niets gezegd over hoe dit zal gebeuren. De Collegebrief noemt 'zeer ongunstige effecten' maar verbindt daar geen enkel vervolg aan. Dit maakt duidelijk dat het onderzoek naar effecten op de koopstromen bedoeld is als vaststelling achteraf en dat het geen rol zal spelen in de beslissing over het VCP en/of in besluiten over extra maatregelen om effecten te mitigeren of om vermindering van de bereikbaarheid te compenseren door verhoging van de verblijfskwaliteit in de openbare ruimte. Het VCP vertrouwt in hoge mate op het openbaar vervoer als alternatief voor de bereikbaarheid per auto. Op dat punt geeft het VCP geen uitwerking. De theorie is juist; in de toekomst moet het OV een grotere rol spelen om binnensteden voor een breed publiek vanuit een groot marktgebied bereikbaar te houden. Maar in Rotterdam kan de gemeente op dit punt absoluut niet overtuigen: het OV staat juist onder grote druk.

Stichting BIZ Rotterdam Centrum

Het onderzoek naar koopstroomeffecten is in essentie passend maar heeft nog tekortkomingen

Dit onderzoek behoeft de volgende aanpassingen / uitwerkingen om correct en compleet te zijn heeft verder de volgende tekortkomingen:

- Aan de aanbodzijde is geen rekening gehouden met nieuwe winkelontwikkelingen op diverse plekken in de stad. Alleen al aan de Rijnhaven en op Katendrecht is ca. 16.000 m2 winkelruimte geprogrammeerd.
- De uitkomst van de berekening leunt zwaar op de verwachte groei van inwoners. Maar de zekerheid of de aantallen worden gehaald en de verdeling van de inwonersgroei over de tijd in relatie tot het moment van uitvoering van Hofplein en VCP, zijn risico's die benoemd moeten worden.
- De aantrekkingskracht tussen bron (woongebied) en bestemming (winkelgebied) wordt ingeschat. Dat maakt het werken met wegingsfactoren risicovol: in besluitvorming moet dit risico meegewogen worden en dat moet dus in het onderzoek benoemd worden.
- Een modelmatige benadering leidt tot een inschatting, niet tot zekerheid. Deze methodiek vereist daarom dat in besluitvormingsdocumenten dit risico expliciet moet worden meegegeven.
- De problematische bereikbaarheid vanuit de haarvaten van het regionaal marktgebied waar OV en fiets geen optie zijn worden niet meegenomen. Dit risico moet expliciet benoemd worden.
- De extra zwaarte van effecten van verminderde autobereikbaarheid op het hoge segment van de winkelmarkt wordt niet meegenomen. Ook dit risico moet expliciet benoemd worden.

Alleen door de hierboven benoemde risico's expliciet te benomen in het onderzoek kunnen ze serieus door u meegewogen worden in de besluitvorming.

Met een belangrijk inzicht uit het onderzoek naar het effect op de koopstromen wordt niets gedaan: dat is het positieve, compenserende effect dat met investeringen in het verblijfsklimaat bereikt kan worden. Dit is in twee scenario's doorgerekend: een minimale en een maximale ingreep. Nergens in de planvorming voor het VCP en ook niet in de Collegebrief van 28 mei wordt hierop ingegaan.

Stichting BIZ Rotterdam Centrum

#RotterdamCentrum

Wat vragen wij uit oogpunt van een gezonde en attractieve binnenstad

Wij onderschrijven het belang om de binnenstad duurzaam en aantrekkelijk te maken voor bewoners en bezoekers. Maar rekening en risico worden eenzijdig bij het economische functioneren van de binnenstad gelegd.

U zou de economische dimensie van de binnenstad moeten meewegen, niet door toetsing achteraf maar als onderdeel in de planvoorbereiding.

Concreet verzoeken wij u mee te nemen in uw beraadslagingen:

- Aanpassing van het onderzoek naar de koopstroomeffecten zoals hierboven aangegeven en op basis daarvan hernieuwde berekening en beoordeling van de effecten;
- Concrete toezegging om plannen te maken en middelen beschikbaar te stellen voor maatregelen voor verbetering van het verblijfsklimaat waar in de studie naar de effecten op de koopstromen wordt gewezen.
- Concrete maatregelen voor verbetering van de kwaliteit en veiligheid van het OV en van de bereikbaarheid van de binnenstad voor alle delen van het relevante marktgebied.
- De ingreep van het Hofplein heeft impact op de stad en dus de economie en zal eerst gemonitord moeten worden alvorens met het VCP een stap verder te gaan.

Wij lichten onze opmerkingen en vragen graag nader toe.

Met vriendelijke groet,

Voorzitter van de BIZ Rotterdam Centrum, Steven Manhave

Directeur Organisatie Rotterdam Centrum, Pauline Buurma